

A „MURAKÖZ“
megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési árak:
Égészévre 4 frt. — kr.
Félévre 2 frt. — kr.
Negyedévre 1 frt. — kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Muraköz“ szerkesztőségéhez, az előfizetési díjak pedig Fischel Fülöp könyvkereskedéséhez Csáktornyára küldendők.

MURAKÖZ

MEDJIMURJE

„MEDJIMURJE“

Izlazi svaku nedelju

Céna ma je:

Na čelo leta 4 frt — kr

Na pol leta 2 frt — kr

Na četvert 1 frt — kr

Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju „Uredničtvu Medjimurja“ a predplata knjižaru Filipa Fischela u Čakovcu.

VEGYESTARTALMU HETILAP | NOVINE ZA MEDJIMURSKI PUK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. | IZLAZI SVAKU NEDELJU

Perlak 1885. július 10-én.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Vagyok bátor soraimmal felkeresni Uraságodat, hogy egy örvendetes hírrel szolgálhassak »Muraköz«-ünk számára.

Perlak városa e napokban kapott fel-szólítást a magas igazságügyi miniszterium-tól, melyben a nagy-kanizsai kir. törvényszék elnöke által értesítettik, hogy Perlakon kir. járásbírósg fog felállítani, és hogy ennek hivatalos helyiségül a város által 6 évig díjtalanul felajánlott épületeket f. é. szeptember hó 1-én okvetlen használható és átadható állapotba hozza. Nemkülönben a magas igazságügyi miniszterium megbízásából volt körünkben a csáktornyai kir. járásbíró ur is, ki a város elöljáróival tüzetesebben megvizsgálván a járásbírósgnak szánt épületet (a jelenlegi városházát), és azt némi javítással és csekély átalakítással teljesen kielégítőnek és alkalmasnak találta. Miután még megtekintette a leendő járásbíró, aljárásbíró és telekkönyvvezetőnek készülendő, illetőleg átalakítandó magánlakásait, szívesen vette az elöljáróság ama biztosítását, hogy mindezen építkezés és javítás f. é. szeptember hó 1-ére készen lesz, mely után a tekintetes járásbíró ur jóakarattal megígérte, hogy küldetéséről a magas miniszteriumnál oly értelemben fogja tenni jelentését, hogy a perlaki kir. járásbírósg működését f. é. szeptember hó 1-én már megkezdheti.

Ime tehát Perlak ezután csakugyan Perlak lesz. Van is azért öröm nálunk régi vágyunk teljesülésével. Ezután Alsó-Muraköznek, úgy mint régebben Perlak lesz gócpontja. Csáktornya a mi testvér bátyánk, tán nem egy hamar fog ezen új helyzetbe beletörődni, de mikor az öcs is akar egy kis igazságot élvezni a hosszú mostoha bánás után. Azért azonban Csáktornya és Perlak ne kövesse Körös és Kecskemét példáját! Legyen e két város jó testvér, kik belátják, hogy kedves otthonuknak természetes felosztása is elősegíti a nép jólétét, és emellett felső- és alsó Muraköz jól érezheti magát. Mert valamint nagy baj volt, hogy a muraközi nép két napi járás kelés után kereste a magyar igazságot (magjarske pravice), ép olyan terhes az, hogy a nép három helyen rója le az állam iránti kötelezettségeit adó képében, és szintén három helyen gyakorolja honpolgári jogát. Nem-e lehetne ezen is segíteni, hogy ez szintén alkalmasabb helyen célirányosabban történjék. Ezen politikai és adminisztratív helytelen beosztás tán azért volt és van, hogy Muraköz magyarosodjék?

Hiába! Vén törzset meghajtani nem lehet. Ott vannak a fiatal csemeték, be kell oltani és ők kényelmes jó helyen, kis jóakaratu nevelés és vigyázat mellett oly nemes fákká fejlődnek, melyek új ezer évig hozhatják meg a művelődés és jólét gyümölcseit, kedvelt magyar hazánk számára.

Teljes tisztelettel

S. — Y.

Muraközi isk. értesítők.

Muraköz öt iskolája adott ki a múlt tanévről értesítőt. Még néhány évvel ezelőtt ki mert volna gondolni is arra, hogy Csáktornyan kívül Muraköz más községei is anyyira előhaladnak iskolázás tekintetében, hogy tanítóik értesítővel adjanak számot évi működésükről és általában az iskola egy éves életéről. —

E téren tehát a haladást örömmel konstatáljuk. Tekintsünk ez értesítőkbe s győződjünk meg arról, hogy van gondja a magas miniszteriumnak s közegeinek arra, hogy a muraközi nép előtt eloszoljék a nemtudás köde és feltárljon a hazafiság, erkölcsösség s anyagi jólét hajlékának kapuja.

I. A csáktornyai áll. segélyezett községi polgári fiúiskola értesítőjét Pálya Mihály igazgató szerkesztette. A polgári iskola 6 osztályában 69 tanuló tanult, köztük 66 muraközi. A tantestület a két hitoktatóval együtt 10 tagot számlált. Az intézet igazgatója figyelemre méltó figyelmeztetést intéz a szülőkhöz.

II. A Csáktornya városi községi népiskola értesítője XVI. évfolyam. Közli Jeney Gusztáv igazgató-tanító. 10 osztályban (4 fiú- és 6 leányoszt.) összesen 425 tanuló tanult. Anyanyelvre nézve: 54 magyar, 129 német és 242 horvát. Vallásra nézve: r. k. 340, ágost. 6, izr. 79. — A tantestület a 3 hitoktatóval s 2 tanítónóval együtt 11 tagot számlál.

Az előadási nyelv az I. osztályokban magyar és horvát, többi osztályokban, az anyanyelvek közvetítésével, kizárólag magyar volt. A tantárgyak száma egygyel: életmentés és egészséggtannal a fels. osztályokban szaporodott. A tanév 4 időszakra volt felosztva s így a szülők négyszer kaptak értesítőt gyermekeik magukvisellete, szorgalma és előmeneteléről. A hanyag tanulók szülői ezenkívül is többször figyelmeztettek. Figyelemre méltó a tanév történetében, hogy a közs. iskola-széknek meleg pártolása folytán a városi képviselőtestület évenként 300 frtot szavazott meg az osztályoknak czélszerű padokkal való berendezésére, e 300 frt folyóvá tétele mind addig tart, míg az összes osztályok be nem lesznek rendezve. Fontos esemény, hogy az isk. alapítványok ügye is rendeztetett az elmúlt tanévben. Az alapítvány összeg 2331 frt 38 kr. 19 jótékony adakozó 1803—1854. végrendeletileg hagyományozta ez összeget az iskolának.

III. A Perlak városi m. kir. áll. elemi népiskola értesítője magyar s horvát nyelven. Közli: Tóth Sándor, igazgató-tanító. A tantestület 8 tagból áll, bele értve a két tanítónót és két hitoktatót. Három fiú és három leányosztályban 416 tanuló tanult, még pedig anyanyelvre nézve: 12 magyar, 2 német és 402 horvát, vallásra nézve: 401 rom. kath. és 15 izr. A jövő tanévben a 4. osztály is megnyílik. E szépen fejlődő iskola legközelebb egy inpozáns, új iskolaházat fog kapni.

IV. A Muraköz hegyvidéki áll. elemi népiskoláinak értesítője. Összeállította: Kovács Gyula, igazgató-tanító. Ezen értesítvény is magyar s horvát nyelvű. A

hegyvidéki áll. iskolák a következő községekben, illetőleg hegyeken vannak elhelyezve: Stridón, Rác-Kanizsán, Orehovcsákon és Sztanetincezen. Stridón 193 tanulót 3 —, Rác-Kanizsán 103 tanulót 2 —, Orehovcsákon 28 tanulót 1 —, Sztanetincezen 60 tanulót 1 tanító tanít. A sztanetincezi állami iskola értesítője külön jelent meg. Összeállította Balogh Ferencz állami tanító.

H I R E K.

— A perlaki járásbírósg. A m. kir. igazságügyminiszter, f. évi 31,042, szám a. a következő körrendeletet bocsátotta ki: Értesitem a czimet, hogy az 1885. III. t. cikk 3. §-a alapján ujonnan szervezendő tíz kir. járásbírósgnak székhelyeit és területeit, a kir. miniszterium az ugyan ama törvényezikk 4. §-ában nyert felhatalmazásnál fogva következőképen állapította meg: IV. A nagy-kanizsai kir. törvényszék kerületében székhely: Perlak. Terület: Kottori, Alsó-Domboru, Alsó-Vidovecz, Szent-Mária, Alsó-Mihályovecz, Draskovecz, Hemusevecz, Csukovecz, Oporovecz, Alsó-Kraljevecz, Goricsán, Hodosán, Alsó-Hrástyan, Turcsisce, Csehovecz, Dvorisce, Palinovecz, Túske-Szent-György, Alsó-Pusztakovecz, Dekanovecz, Domasinecz, Novakovecz, Szoboticza, Benkovecz, Jursevecz, Palovecz, Strelec, Derzsimorecz, Podbreszt, Szent-Kereszt, Orehovicza, Vullaria, Nagy-Stefanecz, Kis-Stefanecz, Perlak, Czirkovlán, Ottok.

— A csáktornyai magyar pótanfolyam f. hó 14-én nyitott meg. Margitai József képezdei tanár üdvözölte a megjelent tanítókat és a pótanfolyamot a kir. tanfelügyelő nevében megnyitottnak nyilvánította. A hallgatók 2 csapatba osztattak. A tanfolyamot Belányi Tivadar s Margitai József képezdei tanárok vezetik. Megjelent 36 tanító, még pedig Muraközből 18, Mosony megyéből 7, Sopron megyéből 3, Vas megyéből 5, a vend vidékről 3.

— Takonykörban veszett el Csáktornyan Pulai lókereskedő istálójában a múlt napokban egy értékes ló. A hatóságilag meg-ejtett vizsgálat folytán a zár, az említett lókereskedő istálóra azonnal elrendeltetett.

— A csáktornya-zágrabi vasut köz-igazgatási bejárása. A csáktornya-zágrabi helyi érdekű vasutnak f. é. tavaszán megtartott közigazgatási bejárása alkalmával a sv. iliazaboki szakaszra nézve végleges megállapodás nem jöhetvén létre, az engedélyes által készített újabb tervezetek alapján e vonalszakasz külön bejárása vált szükségessé. A közmunka és közlekedési miniszter ennek következtében a kérdéses vonalszakasz közigazgatási bejárását Bally János miniszteri titkár vezetése alatt július hó 20-ára elrendelte. A bizottsági eljárás e rendelet következtében a mondott napon d. e. 9 órakor Sveti Illia helység községházában fog megindítani. A bizottságban részt fognak venni: a műszaki tanácsnak, a m. kir. vasuti főfelügyelőségnek s a m. kir. államvasutnak igazgatóságának, továbbá a varazsdi államépítészeti hivatalnak, a hadügyminiszteriumnak, végül a horvát bánunk s az illetékes kerületi hatóságoknak

képviselői. — A bejárás Sv. Ilia, Novimarov, Rudinszcina, Zlatár és Oroszlávje községek határaitra terjed ki. — A bizottság vezetője fel van hatalmazva, a mennyiben felsőbb elhatározás szüksége nem merül fel, az építési engedélynek azonnali megadására.

— A rácz-kanizsai áll. elemi népiskolában június hó 25-én tartatott az évi zárvizsga. A vizsgára kitűzött nap kora reggelén tarack-durrogások hívták fel a község lakóit a nemzeti lobogókkal szépen feldiszi-tett iskolaépületben tartandó ünnepélyre. 8 és fél óraker tartott szent-mise befejeztével kezdetét vette a vizsgálat. Minden egyes osztály szépen felelt meg köteletségének az előirt tantárgyakból, dacára a rövid hat havi tanidőnek, a legszebb előmenefelt tanusították. Valóban öröm volt hallgatni ezen horvát ajku apró honfiakat, mily szabatosan feleltek magyarul a beszéd- és értelemgyakorlat-, számtan-, nyelvtanból stb, de az öröm annál inkább nagyobb volt a lelkes tanúgybarátok keblében, midőn hallották, hogy mindazt, amit a gyermekek magyarul feleltek, szó szerint értették anyanyelvükön és viszont; úgy, hogy a magyar nyelvben, valamint a többi tantárgyakban tett előmenetelük minden várakozást fölmúlt. Szóljának röviden Ft. Matoszo-vits I. stridói plébános, urak a jeleslévőkhöz intezett lelkes szavai: A mai napon tanusított vizsgának szép eredménye bizonyítja, hogy a tanítók hiven teljesítették nehéz kötele-ségüket; tanusi-ja, hogy a hű kötele-ségteljesítés milyen nemes gyümölcsöt eredményez. Tehát működjenek közre kedves szülők s küldjék gyermekeiket minél számosabban az iskolába, hogy a hallott szép oktatás üdvösségében és hasznosságában az ifjuság mindegyike részesülhessen. — Ti pedig kedves gyermekeim! legyetek szorgalmasak, jók

és vallásosak, úgy szeretni fog benneteket az Isten és jó emberek. És eme huzdíttással s a tanító urak megdicséresével a legszentebb kötele-ségét teljesíté Ft. plébános ur. ép azért, mert ezen helység közvetlenül Magyarorszá-g határszélén fekszik. Itt a tanítóknak a kötele-zettség kétszeres erejével kell ma-gasztos hivatásuknak, úgy a nép felvilágosi-tása tekintetében valamint a hazaszeretet és a magyar állameszme megszilárdítása dolgá-ban működniök. Ezen iskolának működő tag-jai: Danitz Sándor, ki a fiuosztályokat és Loncsárics Vilma, ki a leányosztályokat ve-zette. Egy iskolabarát.

— A csáktornyai tűzoltó-egylet tagjai f. hó 18-án este fáklásy menettel tisztelték meg Sárosy Lászlóné urnót, a tűzoltó-egylet zászló-anyját. A tűzoltóság szónoka A l s z e g h y A. egy-l. titkár volt, aki szép szavakban üdvözölte a zászló-anyját. A fáklásy menet sikerét emelte a megjelent közönség nagy száma, mely a tűzoltókkal együtt lelkesen megéljenezte az ünnepelt zászlóanyát.

— Beküldetett. Tisztelettel felkérjük tiszt. városbíró urat, sziveskedjék e lapok hasábjain velünk közölni: vajlon nem lenne-e hajlandó a tűzoltó-szertárban lévő, de a város tulajdonát képező utcaöntöző hordót a végelpusztulástól megkímélni s e rekkenő hőségben a közegészségre mulhatlanul szükséges utca öntözést fogantatni venni?

Több városi adófizető polgár.

— F. hó li-én a Duna-Drávai gőzhajózási társulatnak „Ottó“ nevű gőzhajója Baresról egész A-Domboruig próbahajó-zást tett, a mely igen sikerültnek bizonyult, amennyiben minden fennakadás nélkül delután 3 óraker a Dráva balpartján T. Hirschler testvér urak raktárai mellett kikötött. Megérkezése táviratilag jelentve volt, mely bir villámgyorsan terjedt el községünkben s dacára a bekövetkezett záporosónak a helybeli intelligencia és közröp érkezett nagy örömmel fogadta, de különösen T. Hirschler testvér urak, kik az egész hajó személyzetét, (20—25 tagból állót) páratlan szeretettel vendégelték meg. Annak utánna pedig a személyzet ismét a hajójához sietett,

hogy, az est beállta előtt visszahajó-zhasson. Erre már a hajó előtt nagyszámu nép gyűlt össze, bámulta ezen itt sohasem látott járművet. Midőn a hajó elindulását éles fütty jelezte, a zenekar elkezdte a „Rákóczi“-t, a nép pedig magasra tartva kalapját éljen kiáltások közt vett búcsut a hajótól. A hajó elindult, de néhányan az intelligencia tagjai közül a hajóra szálltak, és elkisérték Zákányig, mely ut valóban gyönyörű élvezetet nyújtott, mert a Dráva mindkét partját a kíváncsi nép foglalta el, kik is éljen kiáltások közt üdvözölték az elhaladó hajót. Itt a molnár, ott az aranyosó elfelejtve magát, bámulva nézte füstölő járművünket, és csak akkor vette észre magát, midőn esolnakját, malmát megtánczoltották a hullámok, mi nem kis rémülést okozott. Ugy haladva a Dráván vig mulatozás között három negyed óra alatt megérkezünk Zákányba. a hol nagyszámu nép várta be a hajó érkezését, és nagy ovatióval fogadta a kiszállókat, a kik a vasuti állomáshoz menve kedélyes társalgás után szétváltak, a domboruiai az esti vonattal vissza indultak hazafelé. — Sz. J.

Gazdasági tudósítás.

Most, midőn a mezei gazda reményei jó részét teljesülve látja, örömmel jelezhetjük, hogy a föld művelésére fordított munka nem veszett kárba. Az aratás Muraköz területén javában foly, s amint látszik, mindenfelé vigan, mivel nemcsak a gabonanemek fizetnek jól, s ezek között is különösen a rozs és árpa: hanem kukoriczáink és egyéb kapás növényeink is meglehetősek. Noha reggelenkiut jótékony harmat járja a tenyészetet, egy kis eső mindazonáltal elkelne; első szénatermésünk elég jól fizetett, hanem sarkjura nem mindenütt jók a kilátások. A szőlőtermő vidékeken: — ahol jég nem járt — dicsekedhetnek gazdáink; gyümölcs mindenfelé bőven mutatkozik, de különösen szilva és nyári gyümölcs lesz sok. A zöldségfélék ellen sincs még okunk paraszra. Háziállataink egészségesek.

HORVATSKI DEL „MEDJIMURJA“

Dobri tolnači.

(Dalje)

Človek koj hoće nekaj postići, sam mora za poslom gledati. Gazdove oči vi e hasniju, kak dve ruke. Tko nepazi na svoje težake, on je ravnanje svojega kobelara na nje prepustil.

Tko za sebe skrbi, navek hasnovito dela, jer koj se marljivo vuči, on postane vučen. Koj ima dobre oči, on postane bogat. Siguren dojde do mogućnosti, a kre posten dojde vu nebo.

Nije moći skrbljivost dosta preporu-iti pri najljepših i najznamenitijih poslih. Ako jeden čavel fal i zgubi konj podkovu, prez podkove pokvari se konj, a ako je pokvareni konj, pogine i konjanik. kajti ako ga neprijatelji dostigneju, zakoljeju ga, i to je sve zaradi toga: jer je jeden čavel iz podkove falel.

Ali naj bude od poslova skrbljivosti i pazljivosti, koju je svaki sam sebi dužen. Potrebna je još k ovim i umjerenost, ako si hoćemo posle osigurati.

Tko si nezna pripraviti ono, kaj zaslužuje, bude prez groša vumrel, akoprem je za celi svoj život navek delal. Štim je mastneša kuhinja s tim bude kiseleši te tament; kuliko bogatstva premine onda, kad žene ostajivu preslicu, a muži motiku ili kladivca zameniju s vinskim vrčom. Ako hoćete bogati postati, onda nije dosta samo to znati, kak se imetek skrbi, nego se morate navčiti, kak se prišpara.

Doklam odreći se treba n poslanosti, i onda se nebude treba tužiti zaradi hudih vremenah, težkih porcija, i hižnih potrebočah, kajti vino, igra, putovanje samo nam povekřaju potreboče a pomenjšaju imetka.

Ali bi netko mislil, da malo vina, malo cifrasta oprava pri ženski, negda mala zabava, nisu takvi posli, koji bi hudu posljedicu imeli, ali nije smeti zaborativi, da

negda malo, ako se vnoigiput opetuje, veliko postane. Mala luknjica na ladji kroz koju more voda nuter iti, vtopi celu ladju. Bedaki dajaju gostovanje a spametni pak onda sve pojedu.

I k tomu je spodobno i za fal kupovanje, kajti nebi smeli zaboraviti, da je sve ono, kaj god za malu cenu kupimo i nije nam potrebno, jako skupo i drago kupljeno, akoprem se vnoği žuriju kupiti, ako se gde kaj za fal cenu trži, ili mu je potrebno ili ne! Ako nepotrebne stvari kupuješ, na skom budeš i ono tržil, kaj ti je potrebno. Prava je bedastoča na to obrnuti peneze, da si človek žalost kupi, a takvih prilikah vidimo svaki dan. Spameten človek se vuči na kvaru drugih, ali bedak se niti na svojem ne vuči. Poznal sam takove ljude, koji su gladovali samo da bi mogli vu cifrasto opravi hoditi, i odtrgneju familiji svagdašnjega kruha. Svila i barsun vrasneju ognja vu kuhnji. Akoprem ove stvari ne samo da nepadaju med potreboče življenja, nego niti k vugodnosti se nemreju računati, ali jer su lepe i cifraste, vnoği se jih držiju. Na takov način rasteju svaki dan čoveče nenaravske potreboče, i mnogo ga jih je više kak naravskih. Med sto takovih, kojih su se sami na sirmaštva deli, komaj je jeden pravi siromak.

Kroz takove i druge čine kuliko ljudih je već siromašnih postalo, i onda se na one oslanjaju kajti su predi odurjavali su se kroz posel i marljivost mogli uzdržati. Jesu mnogi takovi koji su kroz herbiju došli do imetka, neznajuć kak se priskrbiljuje, zato samo jemleju navek iz komore, a nuter nikaj ne deneju, dok nazadnje nespaziju, da je prazna postela, a človek stopram onda spozna vrednost vode, da već zdenec presuš. Ako hoćete spoznati vrednost penez, probajte na posudbu zeti, kajti ako na posudbu zeme peneze, taki čuti na kuliko se mora poniziti.

Vu Budinpeštu 8. julijna, 1885.

Orsačka izložba.

Budem njih prošil gospodin Urednik, da odovud iz glavnog orsačkog mesta Budinpešte poštuvanim čitateljom na kratkom za vezda započnem nekaj iz izložbe napomenuti s tim bolje, da naš koj vreden medjurski poljodelavec ako izložbu dojde pogledat nebi tak zhodil, kak su erdeljski poljodelavci i pohodniki vu izložbi zhodili. Kratki dogodjaj je sledeći: Pet erdeljskih stanovnikov, došlo je vu Budinpeštu to glasovito izložbu gledat, ali do vezda oni Budinpeštu, niti nikakovu izložbu videli nisu, pogledneju celog varoša i izložbu, pak su ne mogli nikaj fal kupiti. Dojdu van iz izložbe vu veliki vert šetalište gde su stolci od firme Buchwald fabrikanta za sedeti publikumu na stotine vse okolo van nametani; na ovih stoćih stoji napis na debelom 3 kr. Jeden između njih zua malo nekaj čteti, numere poznati, veli taj stavec svojim prijateljom: vidite nismo mogli niti vu varošu niti vu izložbi nikaj kupiti, pak je ne huncvatarija i ovde, zato da su stolci fal i samo koštaju 3 kre, vezda svaki gospon i gospa pred nami ma žmi ovu fal cenu zakrivaju iz sedjenjem. Stavec vidi jednog prazuog stolca ne daleko od sebe, veli svojemu kumiču: hodi pak vzemi ovog stolca na hrbet, da i mi nekaj fal kupimog i vrednog iz Pešte dimo dopejamo. Kak je stari rekeli, tak se je dogodilo. Njegov kumič zdigne stolca na hrbet a stari želi platiti nazočni pueki, koje ovdje jesu za kasejarice ova se počme čuditi, pak veli tem ljudem: kaj hoćete vi s tem stoicom? dope-sega dole, im su ti stolci ne zaprodati, nego zasediti, i koj na njem sedi, mora 3 platiti pak mu da 3 nazaj. Veli nato stavec proti svojim prijateljom: vidisei ovde samo ciganije i hun . . . pak otidu srdito iz vrta van. Publikum se je tomu dogodjaju nasmejao. Za to bi ja rač na kratkom celo putovanje iz Medjimurja do Pešte i celo izložbu opisati vu svakim broju barem jednog pavilona da ako jeden ali drugi poštuvani poljodelavec iz Medjimurja sim dojde da ga leže bude stalo vse zuameniteša mesta na jti, zato želim ovo moje priobćenje započeti.

Leto.

Priredil:

Anton Potlachnik.

Nihanje klase, sladki poj ptica,
Ki cveta pupek odpre trak sunca,
Šuma zelena, livada cvetna:
Takov veliju, da je kip leta.

Moji al meni si navek ti leto,
Ptica moja, sunce me svetlo,
Lepi moj cvetek, sve blago moje:
Ti si to mila, to oči su tvoje.

Kaj je novoga?

— V Rackri su bili 25-ga juniša obdržani izpiti u ors. školi. Pišeju nam, da školski poglavari i roditelji su bili u vsem zadovoljni. Ov den je čeli svetek bil u Rackri, ar su iz možare strelali, g. Matosovits Štefan štrigovski plebanoš pak je k nazočnim po izpitu lepi govor držal. Razdelili su takaj dare med vučeniki. Ove dare su sledeća gospoda skupdala: Matosovits Štefan 10 frt. Krauthacker József 1 frt i 6 komadov knjig, Szmolkovics János 1 frt. Kozma Márton 3 frt. Zelicsár Štefan 1 frt, Szmolkovics Ferenc 1 frt. Šajnovits Štefan 1 frt. Vo rlic János 1 frt. Sveskupa: 19 frt. Navučitelji razkrški u ime vučenikov se iz srca zahvaliju svim poš. dariteljem!

— Nesreća. U Szegedinu je veliki ogenj bil, izgorela je jedna fabrika. U Alásonyu (veszprémska varm.) strahovito veliki ogenj bil, zgorelo je do 100 hiž i žitek 100 familiah. Četiri ljudih se je takaj izgorelo i vno go ih se je oranilo. U Temes varmegiji je veliki poplav bil. Temes i Béga zvani potoki su vno ga sela i 2000 mekotah zemelj poplavili.

— U našem glavnom varošu Budapeštu je jako veliki deždji i viher bil. Već kak 100 nižeše hiže je voda napunila i velike kvare na pravila. Ljudi su morali na najža ili na druga visoko ležeća mesta pobeci. Kanališe je velika voda u vno gih mestah raztrgala, za to je voda po vulicah kakti potok tekla.

— Francuzi su se pomirili s Khinezi, ipak ih je u Hue zvanim varošu jedan šereg vojnikov (30.000) napal, ali f r a n c u z i su toga khinezkoga šerega tak zbilili, da kak telegraferaju u Pariz, već kak 1000 ljudih su francuzi postrelali i zaklali. Francuzi su samo 60 vojnikov izgubili.

— Kolera se u Španjolskoj rezđiruje, već kak 700 ljudih vmerje svaki den.

— Magjarski kurzus se je 14-ga počel u Čakovcu. Margitai J. profesor je pozdravil navučitelje s govrom i u ime kr. školskoga inspektora je kurzuša započel. Na ov kurzus se je javilo 34 navučiteljov i to: iz Medjimurja, Vaš, Sopron i Mošonske varmegije.

— Petrovič Józef vandorski detič zgubil je knjigu svoju. Knjiga se je u Čakovcu našla, i u izdateljstvo naših novin si ju more prek vzeti.

— Od tri meštarske detice sledeće pišeju iz Budapešta. Ovi tri su se zvali: Weidlich Anton, Kreis Sándor i Berkovits Armin. U Varosligetu su jedni krčni su se dobro zabavlati. Dimo su nad jeden vrt išli, kojega su jako stancali. Gospa Stish je nje zato špótala, oni su ju u hižu stivali i za njom su bežali, kaj nju budeju bili. Žena je kričati počela i zezvala je svojega brata Janoša; ovi tri detiči su bežati počeli. Weidlich je šenu tak tresnul, da je s detetom dole opala, i dete se je na glavo prehitilo, pak je glavo si združnulo i na mestu je vumrlo. Weidlicha su na mestu prijeli.

Vmoritelj.

(Konec.)

Lovasdy. Na te bi se prav mogel srditi ar to zaslužiš, ali, zbog nekoje okolnosti ti sve hočem pozabiti samo znaj od vezda to,

da ga je spametneših ljudih od tebe, razmiš? Mene vera nevkaniš.

Sandor. Nigdar više, na to me je samo ljubav prisilila.

Lovasdy. Zemite se! (Roza k Šandoru dopelja). Budide srečni!

Roza. Dragi dobri vujček!

Lovasdy. Kaj ne, vezda sem vam dober, gde vam je posrednik (komišar)?

Kristina. Draga moja decal ja se tak veselim, kak da bi se s menom pripetila ta sreća.

Lovasdy. Mikol Idi vun. i reči onomu gosponu, da ga k sebi dam zvati.

Mike. Kakvomu gosponu?

Lovasdy. Sto strél beži taki.

Miko. Raznem gospon! ali kam?

Sandor. Dragi jaycal budem valoval, opet smo njih vkanili, on židov sem ja bill Lovasdy. Ti? ti?

Kristina. Ah nesrečni otec! kakvoga zločestoga sina si odhranil.

Šandor. To celo delo je zmišljeno, samo zato, da njihovu reč i obećanje zadobim. Ižak mi je bil pomočnik.

Lovasdy. Odnosi si ju! nesuprotivim se, ali mi idi zpred očih, pod jednim krovom s menom nebudeš stanoval.

Roza. Ufajuč se u njihovu dobrotu, nismo čekali srditost.

Lovasdy. Nel to neoprostim! I to samo, da vas nevidim! taki dam naredbu. (Hoće oditi).

Pojavljenje osemnasto.

Ižak, i Prveši.

Ižak. Gospon poštameter! prosim njih na jednu reč.

Lovasdy. Neplatim, nosi se!

Ižak. Ono, kaj je Šandor malo predi bil rekel, nije zmišljenc, ja sem on s kim je Rozin otec ono dobro včini, i ja sveta si dužnost držim kčeri njegovu to nadomestiti.

Šandor. Ižak!

Lovasdy. Naj dostoju samo govoriti naj dostoju. Hej Miko stolca daj!

Ižak. S Šandorom sem zeznal okolnosti hižne, kad je bil u stiski već put sem ga pomagat; tu je (podraplje pismo), nije mi dužen više.

Lovasdy. Dragi prijatelj!

Ižak. Š veseljem sem cul pripovest od njegove ljubavi s Rozom, ali boječi se, da bude lehkoumen u svojem poslu, postal sem i ja oružje toga pripćenja, naj ovak vidi, da čovek po vkanljivosti dalko nezajle, (počeju Lovasdy-u) i da kčer mojega dobročinitela od šestdeset letnjega mladoženje oslobodim i pošali ovak k pameti dopeljam skupoga.

Lovasdy. Gdo te je postavil za sudca?

Ižak (kRozi). Gospodična! njihov kćojni otec je s menom dobro včini, on je bil zviranjek sve moje sreće, naj prosim neodbiju nazad moju zafalnost i naj primeju ono, kaj je Šandor pod larvom obećal.

Roza. Tak velikodušnoga čoveka prijateljstvo je dosta meni; ov dar nemrem prijeti.

Lovasdy. Dragi moj jedini prijatelj! mladost u takvem srećnem stanju nčesa poznati neče, kaj se penex tiče, to s menom naj obaviju. (Odvleče ga sobom).

Kristina. Decal Tak vendar bu gostovanje.

Miko. Kad je počilo, nebi bil veruval.

(Zastor opadne.)

Po Kisfaludy-u: ANTON POTLACHNIK.

CENA ŽITKA.

Kruza na vagi	6.40	6.50
Pšenica " "	7.50	7.60
Hrž " "	6.	6.50
Ječmen " "	5.	6.40
Zob " "	6.75	7. . . . .

LOTTERIJA

Bpost 1885. 18. Juliuša

90. 42. 65. 60. 38.

Szerkesztő: MARGITAI JÓZSEF urednik.

Oni gospodin Urednik su vusvoji novini obećali, da ov mesec dojdju opet u Budinpeštu drugi krat izložbu pogledat i pozivaju vredne Medjimurce, dakoj bi želel s njimi dojt, naj se kod njih javi; to je jako lepo od njih, barem budu imeli nepoznati ovde vodju tolnačnika, ali napivo znam, da se jako bude malo njih za putovanje prijavilo; za kaj? zato jer svaki veli: kaj bi ja tuliko penex alduval. Na to ja odgovarjem sledeće: Naj letos otec svoji deci ovak reče, znate kaj letos nejdete vi moja deca na Bistricu uiti u Ludbreg na prošćenje, nego pojdem ja u Budinpeštu izložbu pogledati. I ov put nebude čuda više koštal, nego mene košta, kada vas odpošlem na rečena prošćenja, i meni naj mama kolače speče, pak je denem u torbu, dva tri dni preživim nekak. Znam, da me za ov predlog, dobro da me mlajšina za ov navuk budu preklinjali, da ja njihovo veselje prekračujem, ali moj dragi mladenec, devojka i sneha opresti ti meni. da ja tvojega oca sim pozivam jer toga puta nebude nigdar zabil jer bude videl toga našeg lepog velikog glavnog varoša, i prekrasnu izložbu, verujem da ne samo poljodolavec, nego civilizani purgar domovine povidjenom napredku i kunšti, more s menom izkrikuoti ve: sam videl Budinpeštu i izložbu, vezda morem vumreti.

Najprvič želim na kratkom putovanje opisati. kada človek lepo Medjimurje na železnom mostu pri Kottoribi ostavi, naj predi vidi pred sobom št a c i j u M u r a k e r e s z t u r. Odonud vodi put proti Peču i Zagrebu; odovud dojdemo u V e l i k u - K a n i ž u; to je slavne varmegije Zaladske najveći varoš, na tergovinu pak morem skorom reči 8-mi u osagu. Odovud dojde štacia mala tak zvana: R e c s e i manje Gospodina Inkey László-a, zavezda orsački zastupnik varoša i okolice od Kanize. Vezda dojde štacia Komarvaroš, nedaleko od železnog puta leži mali varoš istog imena. Za ovim mestu dojde štacia K e s z t h e l y; od stacie železnog puta jedno vuru hoda na levo leži varoš Keszthely, ovde jesu tak zvane toplice „Heviz“ imanje i stalno mesto Gospodina Grofa Festetich Tasziló-a. Vezda pak kada ovu štaciju ostaviš, putujk moj dragi, zemi dole škerljak pak pogledni z očmi pred tobom ležeće magjarsko morje, tak zvano B a l a t o n. Vezda se budeš neprestance vozil kre Balatona, videl budeš na levoj strani visoke brege i gore, lepe cirkve, varošiče, lepa stanja, letne vile. U ovi okolici raste to glasovito keszthelyszko i badačansko vino, od kojeg či jeden liter popiše, počmeš odmah magjarski govoriti. Dale od Keszthelya na jednim bregu budeš videl mesto T i h a n j cirkvu iz 2 turni i Abašiju, dale malo varoša F ü r e d, koje mestoi ma najlepše Toplice u celoj magjarskoj derzavi, jer se ovak veli či je Magjarski orsag za istinu lep, onda mu je škerljak Zaladska varmegija a na škerljaku cimer F ü r e d, Balatonska okolica. Dalje su štacije B o g l á r, lepo mesto iz živahnom tergovinom od žitka. S z e m e s, malo mesto na velikim polju. S z á n t ó d velče farno mesto, ima više sejmov tjedenskog za žitek. S i ó f o k veliko mesto, tira velike tergovinu iz zernjem ovde vidiš same magazine velike od žitka od ovog mesta hođju parobrodi (Damschiff) prek u F ü r e d. L e p s é n y tulikajše lepo mesto. Do ve smo vre prek Zala, Somogy i Vespriem varmegije putovali, pak dojdemo u Fehervarmegiji ležeća štacija S z a b a d B a t h y á n, malo mesto u velikim polju dojdemu u veliki varoš i štaciju tak zvano S z é k e s F e h é r v á r, varmegijska i bi kupska stolica u ovim varošu su se predi Magjarski kralji kurunili i zakapali, ovde ima visoka vlada veliko pastuharstvo od kud medjimurje svoje lepe žrebece dobivat. Varoš ov na lepi ravnici leži jako lepo zidan. Ovog varoša kada ostavimo, dojdemo na štaciju D i n n y e s. V e l e n c z e, ovo mesto ima okolo sebe jako čuda berećine u toj berećini jako lepa terstina raste, stanovniki iz terstinom za krov i štokotor veliku tergovinu tiraju. N y é k manje mesto. M á r t o n v á s á r; veliko mesto iz lepim kastelem Grofa Brunšvik. T a r n o k tulikajše lepo mesto.

Dalje sledi.

Hirdetések.

56. szám. 1885.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai tekintetes kir. járásbíróság 4719. 1874. számú végzése által HIRSCHMANN SÁNDOR bejegyzett kereskedő cég végrehajtató javára VRATISZ-LAVSZKY LAJOS szent-máriai lakos ellen 391 frt 63 kr. tőke ennek 1874. évi június hó 15. napjától számítandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 24 frt 15 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 375 frt 65 és fél kr-ra becsült különféle szobatorok, ágyneműek, ló, szekér, tehén, borjú, lisztzsákok stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3820. sz. 1885. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Szent-Márián alperes lakásán leendő eszközzésére

1885-ik év július hó 24-ik napjának délelőtt 9 órája

határidőtől kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek a becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csáktornyán 1885-ik évi július hó 15. napján.

MAXIMOVITS GYÖRGY

kir. bírósági végrehajtó.

257 1—1.

296. szám 1885.

Arverési hirdetmény!

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Csáktornyai kir. járásbíróóság 3109. 1885. számú végzése által muraközi takarékpénztár végrehajtató javára HUSZÁR NÁNDOR 154 frt. 16 kr. tőke és ennek járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 342 frt. b e c s ü l t zongora szoba butorok, tükör, képek, és a muraközi takarékpénztári 33 tétel szám alatti részvényből álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Csáktornyán a városháznál leendő eszközzésére

1885-ik év július hó 23-ik napjának délelőtt 9 órája

határidőtől kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok, kik elsőbbségi jogokat vélnék érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt bir. végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csáktornyán 1885-ik évi július hó 13 napján.

Molnár József

kiküldött bírósági végrehajtó.

256 1—1

Öltöny szövetek

csakis tartós gyapjuszövetből EGY KÖZÉPTERMETŰ férfi részére:

Egy öltözetre 3-10 méter	(jó gyapjuszövetből)	4 frt 96 kr.
	(jobb gyapjuszövetből)	8 " " "
	(finom gyapjuszövetből)	10 " " "
	(legfinomabb gyapjuszövetből)	12 frt 40 kr.

Utazó-Plaidek drbja 4, 5, 8, egész 12 frtig. Legfin. öltözéteket nadrág, felső-kabát, és eső köpenyszövetek túlfi, Loden, commis Kammgar, Cheviot, Tricot női kendőket: tekeasztal posztókat: perwient: doskingot ajánl!

Alapított

Stikarofsky János

... 1866 ...

gyári raktára Brünben.

Minták postabérmentesen küldetnek. Mintalapok a szabómester uraknak bérmentetlenül küldetnek. 10 frton felüli utánvétel küldemények bérmentve. Allandoan több mint 150,000 o. é. frt. értékű raktárom van, ennél fogva természetesen, hogy nagy világüzletemben sok 1 egész 5 méternyi posztó-végek maradnak, csak hogy ily posztóvégeket kénytelen vagyok jóval a készítésjáron alól tovább adni. Minden józanul gondolkodó ember befogja látni, hogy e kis posztóvégekből minták nem küldhetők, mivel néhány száz minta rendelkezésénél e végből mi sem maradna, ennél fogva tehát valóságos szédelés ha posztókereskedési cégekből mintákat hirdetnek, mert ez esetekben a minták egész darabból és nem végekből valók, ily eljárásnál a szándék ösmeretes. Meg nem felelő posztóvégek kieserítetnek, vagy a pénz visszaküldetik. Levelezések magyar, német, cseh, lengyel, orosz és francia nyelven fogad-
tálnak el. 203 1 --20.

MAGYAR SAVANYUVIZ

Széchenyi-forrás

Természetes, nem mesterséggel előállított forrásvíz,
ÖTSZÖRÖSEN VEGYELEMEZVE.
Kitünő asztali víz.
Orvosi kitünőségek által ajánlva.

Tartalma:

Széchenyi-forrás (Magy. orsz.)	Gleichenbergi (Steierhon)	Radéini (Steierhon)	Krondorfi (Csehország)	Mohai (Magyar ország)	Griesshübl (Csehország)	Deutsch kreutz (Magy. ország)	Gizellaforrás (Steierhon)
97	79	84	48	48	43	41	50

Vogler József, tulajdonos.

Kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben.
Főraktár Csáktornyán: SZTRÁHIA TESTVÉREKNEL.

Hamisítások kikerülése céljából a dugasznak víz felé fordított része „Petancz” körirattal van ellátva.

Nagy tévedés volna, a savanyuviz jóságát egyedül a pezsgés után megítélni. Azon savanyuvizek, melyek az oly nagybecsült és gyógyhatásos savaknak (alkalium) csak csekély mennyiségét tartalmazzák, — mi által a bor kellemetlen sava kötve és így az kellemes edeskes íztvé válik, rendszerint erősen habzanak, mert a kevés mennyiségű szesz (szénsav) majd semmi által megtartva vagy kötve nem lesz és így gyorsan pezsgve elpárolog.

Ily vizekről azt szokás mondani, hogy a bort savanyítja. Azonban egészen megbízható tevilágosítást a savanyuviz értékéről nyújt a vegytani vizsgálat, a mikor a legnagyobb suly a leghevesebb részekre: szén-sav, szén-savas natrium, Chlor-natrium és Lithion-ra lesz fektetve. Azon savanyuviz mely a fentieket legdusabb mennyiségben tartalmazza, a legjobb.

OVAS. Legújabb időben a stajer forrásokból oly savanyuvizek jönnek forgalomba, melyek vascsövek közt folynak, és melyeknek alkalmazása magyar savanyuvizeknél mint az egészségre káros hatású, titva van.

MAGYAR SAVANYUVIZ

245 7 7

Az összes savanyuvizek királya.

Széchenyi-forrás.

PETAN CZ
muraszombati járás
utolsó posta
REGEDE.

EUROPA
szén-savban leg-gazdagabb nat-ronlithion-for-rása.

Széchenyi-forrás.

legmélyebb forrás 40 mtr.

Kitüntetve
Bécsben
és
Triesztben

NAGY VÁLASZTÉK MENYASSZONYI ÉKSZEREKBEN

Alapított 1873. évben.

HERLINGER M.

óras és ékszerész, Csáktornyán.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű órák, arany, ezüstárak és ékszerekből legfin. kiállítva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelző hivatal által felülvizsgálva és fémjelezve van.

Mindennemű
R É G I Ó R Á K A T,
ugyszintén
ARANY- és EZÜST TÁRGYAKAT
javítás végett jöttállás mellett, elvállalok.

Regi tárgyak cserébe a legmagasabb árban átvétetnek.

NB: Bátorodom még jól berendezett optikai áruraktáromat is a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani.

209 20—

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan eszközöltetnek.

Alapított 1873. évben.

NAGY VÁLASZTÉK SZÜLETÉSNAPI AJÁNDEKOKBAN

Nyom. Fischel F. laptulajdonosnál Csáktornyán.